

Голячук Анна. Використання методики сторітеллінгу на уроках англійської мови / Анна Голячук // Креативність особистості як фактор інноваційного розвитку суспільства : збірн. наук. праць. Вип. 2 / за ред. доц. В.В. Павленко. – Житомир : ФО-П Левковець Н.М., 2020. – 188 с. – С. 53-57.

*Голячук Анна,
студентка 16 групи ННІ іноземної філології.
Науковий керівник: канд. пед. наук, доцент В.В. Павленко*

Використання методики сторітеллінгу на уроках англійської мови

Усі люди полюбляють слухати цікаві історії, а що це означає? Щоб правильно побудувавши розповідь, можна зачепити не розум і логіку, а саме емоції. Викликавши у слухача потрібні переживання, можна вивести його на певні висновки, а потім – підштовхнути до потрібних вчинків. Такі властивості методики високо оцінили не тільки керівники компаній, а й маркетологи, журналісти, редактори й педагоги.

Сторітеллінг у школі має величезну практичну користь: матеріал засвоюється краще, розвивається уява, поступово зникає страх публічного виступу, налагоджуються стосунки з іншими учнями в класі, дитина більше заглиблюється у себе та вивчає себе на підсвідомому рівні. Тож не дивно, що з кожним роком метод сторітеллінгу стає все більше й більше популярним.

Особливості застосування сторітеллінгу як методу навчання досліджували Ди Ендрюс, Томас Д. Халл, Карен Де Містер (De N. Andrews, Thomas D. Hull, Karen DeMeester).

Метою статті є аналіз методу сторітеллінгу з поглядів педагогів.

Освітня діяльність передбачає застосування різноманітних інновацій у методах навчання. Одним із таких сучасних способів передачі знань є сторітеллінг (Storytelling), що у перекладі з англійської означає «історія» («story») та «розповідати» («telling»). Тобто, узагальнюючи ці два поняття, можна зрозуміти, що сторітеллінг – це розповідь або мистецтво розповіді та передачі її за допомогою необхідної інформації з метою впливу на емоційну, когнітивну та мотиваційну сфери слухача [1].

Яскравим прикладом сторітеллінгу можна назвати відео «Що всередині чорної діри?» від Youtube-каналу «Цікава наука» [2]. Інформація подана у формі історії про допитливу вчену Ліз, якій дуже хотілося дізнатися все про чорні діри. Така розповідь разом з візуалізацією дає фантастичний ефект.

Види та особливості сторітеллінгу.

Сторітеллінг може бути *пасивним* і *активним*. У першому випадку за створення історії та її розповідь відповідає вчитель, у другому – йому допомагають учні. Вибір одного чи іншого варіанту залежить від уроку, теми заняття, а також від особистих побажань педагога.

Так, *пасивний сторітеллінг* оптимально підходить для початку вивчення нової теми. У формі розповіді можна подати нові правила, теорії, закони тощо. А от *активний* – чудовий варіант для закріплення знань. Учні будуть створювати історії самостійно, а задача вчителя – направляти їх вірним шляхом.

Як вчителю створити свою історію?

Варто розуміти, що далеко не кожна розповідь є історією. Щоб її створити, вам потрібно чітко знати тему, розробити сюжет, вигадати непересічного героя, додати трохи цікавих подій та вивести правильні висновки. В цілому алгоритм дій буде наступним:

1. Визначення теми та мети уроку – від цього залежить вибір сюжету історії.

2. Розробка детального сюжету та основних подій оповіді.

3. Вибір головного героя – подумайте над його іменем, характером, зовнішністю тощо.

4. Вигадка інтриги (чим більш несподіваною вона буде, тим краще!). На цьому етапі вже можна скласти перший варіант історії.

5. Прочитайте готовий варіант та додайте метафори.

Історія може бути вигаданою від початку і до кінця, але також можна використовувати цілком реальні події. Так буде навіть краще, адже випадки з життя завжди викликають величезну цікавість. Зверніть увагу: розповідь має бути емоційною та динамічною, події мають йти одна за одною.

Варіанти сюжетів

Існує п'ять основних сюжетів сторітеллінгу, які можна використовувати, змінюючи основну лінію згідно з вашими потребами.

1. Класичний.

Структура: головний герой – ціль – перепони на шляху до цілі – подолання проблеми – результат. Підходить для мотивації, пояснення процесів або явищ, вибору шляхів розв'язання певних проблем чи задач.

2. Боротьба з монстром.

Структура: Головний герой – ціль – зустріч з дуже сильним монстром – боротьба та перемога – досягнення цілі. Підходить як мотивація для навчання.

3. Історія Попелюшки.

Структура: герой – незвична ситуація – поява проблем (або ворогів) – втручання чарівного помічника – щасливе вирішення ситуації. Підходить для мотиваційних промов, пояснення або порівняння процесів та явищ, опису еволюційних змін в певних сферах життя, вибору виду вирішення задач.

4. День байбака.

Структура: герой – ціль – дії героя та повернення до початкової точки – вибір правильної стратегії дій – досягнення мети. Підходить для проведення роботи над помилками.

5. Квест.

Структура: герой – ціль – зміна кількох локацій та вирішення в кожній з них певних задач – по чергове досягнення міні-результатів – триумф. Підходить для моделювання проблемних ситуацій, вирішення аналітичних задач, закріплення набутих навичок та вмінь.

Як використати сторітеллінг на своїх уроках?

Наприклад, візьмемо урок фізики, тема «Гравітаційна взаємодія. Закон всесвітнього тяжіння». Сторітеллінг у цьому випадку можна використати й під час вивчення нової теми, і для закріплення матеріалу. Вчитель може скласти розповідь про те, як Ісаак Ньютон відкрив закон всесвітнього тяжіння.

Приклад історії:

На схилі років сер Ісаак Ньютон розповів, як саме йому вдалося відкрити закон всесвітнього тяжіння. Так, у цій історії знайшлося місце яблуку. Ні, воно не падало великому вченому на голову.

Ньютон вже не перший рік працював над законами руху та розмірковував над тим, що твердження про існування окремо земної та небесної гравітації, можливо, є не самим правильним варіантом. Але що тоді правильно та як представити свої міркування у вигляді формул? Відповіді у Ньютона не було аж до того самого дня, коли у його життя втрутився його величність випадок.

Заходячи якось ввечері до батьківського саду, Ісаак Ньютон навіть не здогадувався, чим завершиться ця прогулянка. Навіть розглядаючи місяць, який з'явився на небі задовго до приходу ночі, він не думав про особливості гравітації. Але коли поруч з ним впало красиве соковите яблуко, все стало зрозуміло. Ньютон зробив цілком правильне припущення, що, можливо, це одна й та сама сила змушує яблуко падати на землю, а Місяць – залишатися на орбіті.

Ці висновки були революційними. Саме тоді було покладено край розділенню Землі та Всесвіту.

Завдання для учнів:

Відкриттю Ісаака Ньютона передували довгі роки дослідів інших вчених. А чудесне осяяння у яблуневому саду було тільки початком величезної роботи, адже вченому потрібно було довести свої висновки формулами. Це було непросто, але дуже цікаво.

А як саме це було? Складіть коротенький сценарій до фільму, події якого розгортаються незадовго до відкриття закону всесвітнього тяжіння та після. Обов'язково введіть у сценарій попередні теорії вчених, а також формули, які використав Ньютон [3].

Таким самим чином можна підлаштувати свою розповідь під урок англійської мови зі своїми прикладами, героями та ситуаціями.

Важливим фактором під час розказування історій є сам сторітеллер. Так, А. Симмонс підкреслює, що важливим є усна мова, тобто її особливості під час розповіді, а саме: міміка, жести. Так ще А. С. Макаренко та В. О. Сухомлинський значну увагу приділяли педагогічній техніці і її взаємозв'язку з майстерністю вчителя. «Я зробився справжнім майстром лише тоді, коли навчився говорити «іди сюди» з 15-20 відтінками, коли навчився давати 20 нюансів у виразі обличчя, постановці фігури й голосу. І тоді я не боявся, що хтось до мене не підійде чи не відчує того, що потрібно» [4. с. 56-57].

Перевага сторітеллінгу полягає в його універсальності: користуватися ним можна фактично на будь-якому уроці. Так-так, різноманітні історії будуть цілком доречні під час вивчення як гуманітарних, так і природничих наук. Оскільки, сторітеллінг розроблявся перш за все для корпоративного навчання, формування дружніх стосунків у колективі та підвищення лояльності працівників до компанії, то чому б не застосувати його під час виховних годин із такою ж самою метою?

Отже, проаналізувавши даний матеріал, можна сказати, що сторітеллінг є відносно новою формою навчання, але швидко завойовує популярність, однаково подобаючись і вчителям, і учням. Цікаві та правильно побудовані історії – сильний інструмент оптимізації навчання, спробуйте це.

Список використаних джерел

1. Микитюк С.О. Елементи сторітеллінгу як навчального методу у поглядах педагогів, громадських діячів минулого / С.О. Микитюк // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. – 2019. – Вип.66. – С. 134-137.

2. Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=I3B9WuY7uow>

3. Метод Storytelling: як зацікавити дітей, розповідаючи історії. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<https://naurok.com.ua/post/metod-storytelling-yak-zacikaviti-ditey-rozprovidayuchi-istori>

4. Макаренко А.С. Педагогична поема //Твір: В 7 т. – М.: Вид-во АПН РСФСР. – 1958. – Т.1. – С. 56–57.